

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПСИХОЛОГІЯ ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ
ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ
КРИЗИ, ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ

14-15 вересня 2023 року

Одеса – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет лінгвістики та перекладу
Кафедра педагогіки та психології

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПСИХОЛОГІЯ ЖИТТЄВОГО ПРОСТОРУ ОСОБИСТОСТІ В
СУЧАСНИХ УМОВАХ КРИЗИ, ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ЖИТТЯ

14-15 вересня 2023 року

Одеса – 2023

Kazanzhy M.Y,
Doctor of Psychology, professor,
Professor of the Department of General and Differential Psychology
State Institution «South Ukrainian National
Pedagogical University named after K.D.Ushynsky»

THE ROLE OF FACILITATION IN CREATING AN INCLUSIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT

The humanization of the modern world, the attempts to implement it as a strategy for the development of a democratic community, highlights the problem of taking into account the diversity and individuality of each person, the effective use of the principle of non-discrimination, and the effective involvement of all participants in the educational process [1].

Although we are talking primarily about education and will focus on this aspect, we would like to define inclusion more broadly as "the process of increasing the degree of participation of all citizens in society. The need for increased participation is felt primarily by those with physical or mental disabilities" [8].

The value, semantic, and ideological guidelines of inclusion are the basis of inclusive education as an educational paradigm whose functioning vectors are accessibility of education, equality of participants in the educational process, ensuring the quality of education, and meeting the existing educational needs of all members of society. Particular attention is paid to children at high risk of harassment due to other various characteristics, including psychophysiological, linguistic, ethnic, religious, etc. [5]. The educational environment in Ukraine is created and constantly updated in accordance with the realities of today, the needs of society, taking into account international experience, which involves and requires the joint efforts of all professionals involved in its organization. The spread and acceptance of the ideas of inclusion by Ukrainian society, the understanding of the importance of including children with special needs in general education schools, has made it possible to revise traditional approaches to the organization of the educational process [9].

An inclusive educational environment involves creating conditions for its formation and requires certain competencies and personal characteristics of teachers. In particular, the European profile of an inclusive classroom teacher includes motivational and value, organizational and activity, reflective and cognitive indicators of professional competence [7]. It is the worldview and value component that is extremely important, as it "triggers" the unification of all others.

After all, the interaction of participants in the educational process has "an exclusively humanistic, dialogic, subject-subject nature of relations. The teacher's ability to ensure such interaction with the student, to positively influence, activate, stimulate the process of learning and education is manifested in his or her professional activity." Therefore, facilitation as a psychological trait, which manifests itself in support, promotion of development, and creation of appropriate conditions, comes to the fore in building such interaction. The formation of a teacher's facilitative position in the educational environment requires: 1) theoretical and methodological training for facilitation in the educational environment; 2) mandatory support from the administration for teacher self-development (self-directed facilitation) [10]. In addition, the teacher's already formed personality traits and psychological characteristics are important.

A facilitator is a person who is a mediator, an assistant, who is able to ensure successful communication between participants in the learning process. A facilitator has the ability to observe, listen, memorize, identify and define behavioral styles, establish communication between group members, analyze and synthesize problem situations, determine behavior, while encouraging its constructive aspects and neutralizing destructive ones; prevent aggression and offensive forms, optimize communication methods stimulate the efforts of group members, identify individual behavioral manifestations, etc. In addition, facilitators have personality traits - they are patient, trustworthy, sociable, etc [6]. An important characteristic, in our opinion, is the expression of facilitation as a personal quality. In addition, the atmosphere that prevails in an inclusive educational space is extremely important in building full-fledged

support, and even more so in an inclusive educational space - assistance, support, and promotion of the development of each member, that is, facilitation.

As we have found in previous studies, the atmosphere of facilitation, the facilitative educational environment, is characterized by the ability to support, promote, and stimulate development not only in the teacher but also in the vast majority of the educational community, which allows for the accumulation of facilitation in the educational space. The presence of a facilitative personality is quite successful in providing psychological support, and if there are a majority of such people, the formed facilitative environment will be a great impetus for personal development.) This does not mean that it is enough to be around kind, sensitive, sociable people. It is important to be around people with a pronounced ability to facilitate others who are interested in their personal development. Of course, this is not the key factor, but the role of facilitation is undeniable. It is also important that the educational environment needs to accumulate facilitative "energy", and this is possible only through the involvement of teacher-facilitators in the educational process [2,3,4].

One of the most important prerequisites for the development of facilitation skills is one's own experience of facilitation, experience of purposeful development, and self-changing (autofacilitation or self-directed facilitation). Gaining such experience is an important step in professional self-improvement, a personal growth mechanism, a tool for personal change, and an effective way to build an inclusive educational environment. Therefore, an important area of work is the acquisition of such experience at the stage of primary professionalization during the period of study at an educational institution.

Список використаної літератури

1. Інклюзивне навчання. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivne-navchannya>
2. Казанжи М. Й. Психологія фасиліативності. Одеса: КУПІРІЄНКО СВ. 2014. 327 с.
3. Казанжи М.Й. Поняття фасиліативності, її види та деякі грані прояву основної функції. *Теорія і практика сучасної психології*. 2012. №5. С.19-28.

4. Казанжи М.Й. Фасилітація як основа та механізм ефективної адаптації іноземних студентів. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»: науковий журнал. Острог: Вид-во НаУОА, січень 2020. № 10. С. 65-70.

5. Колупаєва А.А., Таранченко О.М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально-методичний посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 304 с.

6. Омельченко С., Шулик Т. Педагогічна фасилітація в освітньому процесі сучасних закладів середньої освіти. Гуманізація навчально-виховного процесу. 2018. № 1 (87). Розділ. Вища школа. С.4-12.

7. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Київ: ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с.

8. Сварник М. Інклюзивна освіта в Україні: попередній аналіз ситуації. URL:

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:RFZQJBrFASwJ:www.ussf.kiev.ua/ieeditions/31/1/&cd=1&hl=uk&ct=clnk&gl=ua>

9. Сходинки інклюзії. Посібник для педагогів, студентів та батьків. Тельна О. А., Маланчій В. О., Дацьо Н. О, Сидорів С. М., Селепій О. Д., Весніна Н. В., Приймак Н. П., Сидорів Л. М.: наук.-практ. посібник. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2019. 156 с.

10. Шаргіна О. Фасилітація як професійно-важлива якість у роботі практичного психолога з дітьми з особливими освітніми потребами. URL: http://dpsz2018.blogspot.com/2018/12/blog-post2_89.html

Іванова О.С.	
ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ НАУКОВИХ КАДРІВ В ЦИФРОВУ ЕРУ.	120
Іванова О.С.	
ФІЛОСОФІЯ ПСИХОЛОГІЇ: НООСФЕРНИЙ РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	123
Кабанцева А. В.	
КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ЯК ОBOB'ЯЗKOBA СКЛАДОВА КОМПЛЕКСНОГО ЛІКУВАННЯ	126
Кабанцева А.В., Стеценко Г.В.	
ВІДЧУТТЯ РАДОСТІ ЯК БАЗОВИЙ КОМПОНЕНТ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ.	129
Кабанцева А.В., Панченко О.А., Антонов В.Г.,	
ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	133
Kazanzhy M.Y.	
THE ROLE OF FACILITATION IN CREATING AN INCLUSIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT.	137
Kazanzhy F.F.	
TEAM BUILDING EFFECTIVENESS: A PERSONAL APPROACH	141
Kononova O., Diahyleva O., Yurzhenko A.,	
PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF ENGLISH TEACHERS' MOBILITY IN THE CONTEXT OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT IN MODERN CONDITIONS.	144
Kornuta L.M.	
CHARACTERISTICS OF MOTIVATION OF PUBLIC SERVANTS REGARDING PROFESSIONAL DEVELOPMENT AND EDUCATION: PSYCHOLOGICAL ASPECT.	149
Кімік О.В.	
ВПЛИВ ЕМІГРАЦІЇ НА МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ТА РОЗВИТОК УКРАЇНИ	153
Кічук Н. В.	
ТРАНСФЕР СУБ'ЄКТ-СУБ'ЄКТНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У КОНТЕКСТІ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ.....	157
Кіщук Л.А.	
ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ МОЛОДШИХ ОФІЦЕРІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.....	161
Краснокутський М.І.	
АНАЛІЗ ВПЛИВУ ФІЗИЧНИХ ВПРАВ НА ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ЛЮДЕЙ, ЕВАКУЙОВАНИХ ІЗ ЗОНИ БОЙОВИХ ДІЙ.	165
Kryzhanovska S.,	